

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ (1) الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ
خَاشِعُونَ (2) وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ (3)
وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ (4) وَالَّذِينَ هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (5) إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (6) فَمَنْ ابْتَغَى
وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (7) وَالَّذِينَ هُمْ
لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (8) وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى
صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (9) أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ (10)
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (11) وَ
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ (12) ثُمَّ
جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ (13) ثُمَّ خَلَقْنَا
النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ

عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ
فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (14) ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ
ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ (15) ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ
(16) وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ
الْخَلْقِ غَافِلِينَ (17) وَ أَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ
فَأَسْكَنَّا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ
(18) فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ
لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (19) وَ
شَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورٍ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذُّهْنِ وَ
صَبْغٍ لِلْآكِلِينَ (20) وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً
نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ

وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (21) وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ

تُحْمَلُونَ (22)

The believers must (eventually) win through, - those who humble themselves in their prayers; who avoid vain talk; who are active in deeds of charity; who abstain from sex, except with those joined to them in the marriage bond, or (the captives) whom their right hands possess,- for (in their case) they are free from blame, but those whose desires exceed those limits are transgressors;- those who faithfully observe their trusts and their covenants; and who (strictly) guard their prayers;- these will be the heirs, who will inherit paradise: they will dwell therein (for ever). Man We did create from a quintessence (of clay); then We placed him as (a drop of) sperm in a place of rest, firmly fixed; then We made the sperm into a clot of congealed blood; then of that clot We made a (foetus) lump; then we made out of that lump bones and clothed the bones with flesh; then we developed out of it another creature. So blessed be Allah, the best to create! After that, at length ye will die. Again, on the day of judgment, will ye be raised up. And We have made, above you, seven tracts; and We are never unmindful of (our) creation. And We send down water from the sky according to (due) measure, and We cause it to soak in the soil; and We certainly are able to drain it off (with ease). With it We grow for you gardens of date-palms and vines: in them have ye abundant fruits: and of them ye eat (and have enjoyment),- also a tree springing out of Mount Sinai, which produces oil, and relish for those who use it for food. And in cattle (too) ye have an instructive example: from within their

bodies We produce (milk) for you to drink; there are, in them, (besides), numerous (other) benefits for you; and of their (meat) ye eat. And on them, as well as in slips, ye side.

یقیناً فلاح پائی ہے ایمان والوں نے جو اپنی نماز میں خشوع اختیار کرتے ہیں،
 لغویات سے دور رہتے ہیں، زکوٰۃ کے طریقے پر عامل ہوتے ہیں، اپنی شرمگاہوں
 کی حفاظت کرتے ہیں سوائے اپنی بیویوں کے اور ان عورتوں کے جو ان کی ملک
 یمین میں ہوں کہ ان پر محفوظ نہ رکھنے میں وہ قابل ملامت نہیں ہیں، البتہ جو اُس
 کے علاوہ کچھ اور چاہیں وہی زیادتی کرنے والے ہیں، اپنی امانتوں اور اپنے عہد و
 پیمان کا پاس رکھتے ہیں، اور اپنی نمازوں کی محافظت کرتے ہیں۔ یہی لوگ وہ
 وارث ہیں جو میراث میں فردوس پائیں گے اور اس میں ہمیشہ رہیں گے۔ ہم نے
 انسان کو مٹی کے ست سے بنایا، پھر اسے ایک محفوظ جگہ ٹپکی ہوئی بوند میں
 تبدیل کیا، پھر اس بوند کو لو تھڑے کی شکل دی، پھر لو تھڑے کو بوٹی بنادیا، پھر
 بوٹی کی ہڈیاں بنائیں، پھر ہڈیوں پر گوشت چڑھایا، پھر اسے ایک دوسری ہی مخلوق
 بنا کھڑا کیا۔ پس بڑا ہی بابرکت ہے اللہ، سب کاریگروں سے اچھا کاریگر۔ پھر اس
 کے بعد تم کو ضرور مرنا ہے، پھر قیامت کے روز یقیناً تم اٹھائے جاؤ گے۔ اور

~~~~~

जो उसके अलावा कुछ और चाहें वही ज़्यादाती करनेवाले हैं, अपनी अमानतों और अपने अहद व पैमान का पास रखते हैं, और अपनी नमाज़ों की मुहाफ़िज़त करते हैं | यही लोग वे वारिस हैं जो मीरास में फिरदौस पाएँगे और उसमें हमेशा रहेंगे | हमने इनसान को मिट्टी के सत से बनाया, फिर उसे एक महफूज़ जगह टपकी हुई बूँद में तबदील किया, फिर उस बूँद को लोथड़े की शकल दी, फिर लोथड़े को बोटी बना दिया, फिर बोटी की हड्डियाँ बनाई, फिर हड्डियों पर गोश्त चढ़ाया, फिर उसे एक दूसरी ही मखलूक बना खड़ा किया | पस बड़ा ही बाबरकत है अल्लाह, सब कारीगरों से अच्छा कारीगर | फिर उसके बाद तुमको ज़रूर मरना है, फिर क्रियामत के रोज़ यक़ीनन तुम उठाए जाओगे | और तुम्हारे ऊपर हमने सात रास्ते बनाए, तखलीक के काम से हम कुछ नाबलद न थे | और आसमान से हमने ठीक हिसाब के मुताबिक़ एक खास मिक़दार में पानी उतारा और उसको ज़मीन में ठहरा दिया, हम उसे जिस तरह चाहें ग़ायब कर सकते हैं | फिर उस पानी के ज़रीए से हमने तुम्हारे लिए खजूर और अंगूर के बाग़ पैदा कर दिए, तुम्हारे लिए इन बाग़ों में बहुत-से लज़ीज़ फल हैं और उनसे तुम रोज़ी हासिल करते हो | और वह दरख़्त भी हमने पैदा किया जो तूरे-सेना से निकलता है, तेल भी लिए हुए उगता है और खानेवालों के लिए सालन भी | और हक़ीक़त यह है कि तुम्हारे लिए मवेशियों में भी सबक़ है | उनके पेटों में जो कुछ है उसी में से एक चीज़ (यानी दूध) हम तुम्हें पिलाते हैं, और तुम्हारे लिए उनमें बहुत-से दूसरे फ़ायदे भी हैं | उनको तुम खाते हो और उनपर और कश्तियों पर सवार भी किए जाते हो |